

Patiënten vinden troost bij kunst

COLLOQUIUM De Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België hebben samen met het dagcentrum Topaz in Wemmel een project uitgewerkt waarbij palliatieve patiënten in het museum troost kunnen vinden bij kunst. Het project IN/FINITY is zowaar een primeur voor Europa. Tijdens een colloquium op dinsdag 20 juni in de Koninklijke Bibliotheek op de Kunstberg, wordt het initiatief afgetoetst aan andere projecten in binnen- en buitenland. Accreditatie werd aangevraagd.

De wetenschap twijfelt niet langer: kunst draagt bij aan het welzijn én de gezondheid van patiënten. Met het project IN/FINITY wil men personen met een mentale of fysieke beperking en ook palliatieve patiënten uit hun isolement halen door hen uit te nodigen in het museum voor een ontmoeting met kunst en kunstenaars. De nadruk ligt niet op kunsttherapie maar op wat kunst en professionele kunstenaars kunnen bijdragen aan het zorgveld. De deelnemers worden uit hun isolement gehaald en gaan in het museum aan de slag in artistieke en creatieve ateliers.

De geest vrijmaken

“Op die manier draagt het museum-bezoek bij aan de zoektocht van patiënten naar zingeving en troost”, zegt Isabel Vermote. Zij is als kunstwetenschapper verbonden aan de educatieve dienst van de KMSKB waar ze instaat voor het programma *Museum op Maat* dat iedereen, over handicap, cultuur, taal of sociale achtergrond een gelijke kans wil bieden om op een persoonlijke en aangepaste manier het museum te bezoeken. “Een museum bezoeken is anders dan bij de psycholoog te rade gaan”, verklaart Isabel Vermote. “In het museum kijken mensen ongedwongen en met een andere blik naar kunst en kunnen ze via kunst nadenken over leven en dood. Ze kruipen uit hun cocon en kunnen de geest vrijmaken.” Zo zijn ze even geen patiënten meer, maar mensen. Of zoals een patiënt het verwoordt: “In het museum vergat ik dat ik ziek was”.

‘In het museum vergat ik even dat ik ziek was’

Een artistiek atelier onder leiding van kunstenaar Jorge León.

Magrit De Maegd is als palliatief verpleegkundige één van de drijvende krachten van het dagcentrum Topaz waar ze sedert enkele jaren artistieke en creatieve ateliers organiseert voor palliatieve patiënten. “Het verschil met therapeutische therapie is dat je via kunst en cultuur de mens in zijn waardigheid herstelt. Een mooi voorbeeld daarvan is het project *What If?* van cineast en fotograaf Jorge León die palliatieve patiënten de vraag stelde ‘Hoe zou je in een tweede leven willen terugkeren?’ en hen in die hoedanigheid in scene zette. Een dame wilde neurochirurg

worden, een andere herderin of prinses, een man wou pokerkampioen worden. Zo worden ze in volle glorie gefotografeerd en vertellen ze in het licht van het naderende levenseinde over hun dromen, wensen en verzuchtingen.”

Colloquium

Aansluitend bij het project IN/FINITY wordt op dinsdag 20 juni 2017 in Brussel een colloquium gehouden. Doelstelling is andere zorg- en culturele instellingen te inspireren en de helende kracht van kunst te onderstrepen. Wim Distelmans namens

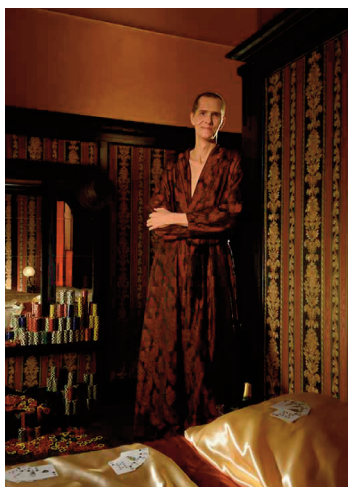
IN/FINITY en Isabelle Vanhooacker (KMSKB) openen het colloquium in de Koninklijke Bibliotheek op de Kunstberg. Psychiater Dirk De Wachter en Barbara Raes (KASK) zijn de keynote sprekers vanuit respectievelijk de zorg- en de kunstensector. Werner Trio (Klara) leidt een panelgesprek met Frie Leysen (Kunstenfesitivaldesarts), Piet Van Hecke (M HKA), Margreet Melman (Care & Culture Nederland) en Geertrui Serneels (Solentra).

’s Namiddags kunnen de deelnemers in de Koninklijke Musea participeren aan workshops en lezingen die kunnen inspireren hoe je kunst en zorg in de praktijk kan verbinden. Psychologen, educatieve medewerkers van musea en kunstenaars (cineast Jorge León, muzikant Mike Schmid, choreograaf en danser Christian Bakalov) zorgen voor een geanimeerd programma.

Henk Van Nieuwenhove

- >> Colloquium **De helende Kracht van Kunst**, dinsdag 20 juni van 9u tot 17u, voormiddag in de Koninklijke Bibliotheek van België (Kunstberg), namiddag in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (Regentschapsstraat 3 – Brussel). Accreditatie is aangevraagd.
- >> Het volledige programma vindt u via <https://www.fine-arts-museum.be/nl/agenda/2017/06/20/de-helende-kracht-van-kunst>. **Inschrijven:** conference.fine-arts-museum.be.

© Jorge León

Hoe zou je in een tweede leven willen terugkeren?